

PREUS DE SUSCRIPCIÓ
 CATALUNYA. . . . . 2 pessetas trimestre.
 ESTRANGER. . . . . 3 " " "
 Pagos á la bestreta.

La Redacció no respon dels treballs firmats.
 Anuncis á preus convencionals.
 Els pagos poden ferse am sellos de correu.

NOSTRE PROGRAMA

May el catalanisme ha treballat á l'ombra pera arribar á la realització dels seus ideals. Defençor dels principis honrats que sustenta, ben clars y á llum del sol els va exposar á la Reyna Regent d'Espanya en sa vinguda á Barcelona y ben clars y concretament els va donar al país en l'Assamblea de Manresa de 1892.

Com allavors diguérem, enteném avuy que han de quedar á càrrec del poder central del Estat Espanyol las relacions internacionals, l'exèrcit de mar y terra las relacions econòmicas d'Espanya amb els demás països, la construcció d'obras públicas de caràcter general, la resolució de totas las cuestiones y conflictes inter-regionals y la formació del presupost anyal de gastos, al que deurán contribuir las region á proporció de sa riquesa; tot am la organissació corresponen y adecuada.

Pero enteném que correspón al Poder regional el régimen intern de Catalunya, y que ha de constituhir-se aquesta mantenint el temperament expansiu de sa lligislació y segons sas necessitats y son modo d'esser.

En consecuençia, volém la llengua catalana am caràcter oficial y que sian catalans tots els que á Catalunya desempenyin càrrecs públics: volém Corts catalanas, no sols per estatuhir nostre dret y lleys civils, sinó tot quant se refereixi á la organissació interior de nostra terra: volém que catalans sian els jutges y magistrats, y que dintre de Catalunya 's fallin en última instancia els plets y causas: volém ser àrbitres de nostra administració, ficsant amb entera llibertat las contribucions é impostos, y volém, en fi, la facultat de poder contribuir á la formació del exèrcit espanyol per medi de voluntaris y diners, suprimint en absolut quintas y llevas en massa ó establint que la reserva regional forrosa presti servey tant sols dintre de Catalunya.

Aquest es nostre catalanisme dintre d'Espanya: aquest es el nostre regionalisme dins de Catalunya. Aixó es lo que volém; per aixó aném; á n'aixó arribarém á no trigar gayre.
 (Del Manifest de la «Unió Catalanista» del dia 16 de Mars de 1897.)

DE BARCELONA ESTANT

Deixant corre las tristesas de las guerras inundacions y altres calamitats públiques, perque ó sino aixó semblaria sempre 'ls planys d' En Jeremias, y com per altre part no 'm proposo ser cronista, vaig á ocupar-me aquesta vegada de l' exposició anyal de ca 'N Parés, la 15.ª de la série.

A ca 'N Parés es una botiga de marcs y objectes d' adorno que tot sovint 's renovan els quadros exposats y cand' any s' hi fa una exposicioneta bonica perque hi concorren quasi be tots els millors pintors d' aquí. Es el setmanari artistic que tenim y sent-ne assiduo concurrent (cosa fácil perque l' entrada no costa un céntim) un va notant els progressos y transformacions dels artistes, el gust del públic etc., etc.; aixís es que quant un sent á dir qu' al Saló de Paris, Madrid ó Munich, En Fulano ha guanyat una primera medalla, desseguida anant fent memoria, tots diém: ¡Ah sí! En Fulano es aquell qu' á ca 'N Parés hi duya paysatges del Vallés vistos entre dos llustres, ó marinas en dia nuvol, etc. Y aixó es una satisfacció íntima qu' á nosaltres 'ns dona aixís com un cert barnis de cultura artistica y á n' En Parés... li fa vendre marcs.

A Barcelona hi han tres botigas que son verdares institucions: el forn de Sant Jaume, á ca 'N Parés y á ca 'N Llibre, ahons s' hi venent tortells, quadros y objectes artistícs d' indiscutible mérit jey, si portan 'l sellol! Mes deixant estar de las costums nostras de l' época actual, lo que temps á venir será interessant per la crítica artistica torno á la 15.ª exposició.

En Tamburini, En Graner y Feliu D' Lemus s' emportan la palma. L' obra d' En Tamburini sempre es elegant, bonica y estudiada, l' assumpto qu' are presenta sembla l' evocació d' un quènto dels germans Grimm: dugas nenas perdudas en mitj d' un bosc espantada per l' aparició d' una velleta. En Graner amb els seus efectes de llum artificial, n' ha sabut treurer tant partit en «Primeras llums» (2 nenas que contemplan uua bomba de paper ó llinterna xina encesa) com may y 'l quadro no 'l desdenyaria 'l millor museu del mon. En Feliu ha exposat un retrato y uns caps d' estudi molt notables, amb un vigor y una entonació tant justa sobre tot en 'ls últims, qu' encanta.

Altres obras hi han notables com: la «Sospecha» d' En Ribera, molt conegut per las sevas pinturas de caballet, aristocráticas totas; «Una corrida de toros en la Mancha» de l' Alvarez Desmont que talment sembla un instantani am colors, tal es 'l moviment de la gent; «Salida de misa en Camprodon» d' En Roig y Soler, quadret de llum com tot lo seu y amb un ayre de la terra que dona gust; un boceto ó millor dit un dibuix d' En Borrell que sembla inspirat en la

catástrofe del Liceo y algunas mes que son dignes de menció. L' escultura, pobre com de costum en exposicions casulanas d' aquet caracter.

Hi ha també la seva secció corresponent de modernistas, varietat de microbis que produheix molts malalties á l' art. En general els quadros modernistas perteneixen á la categoria dels exvotos, avisos per llet de burra y de planxadoras... y está clar, aixó es modern, es d' are; perque may ningú s' hauria atrevit á presentar en cap época, 'ls ninots qu' are s' ensenyan en públic, com no hagués sigut el dia d' ignocents.

En principi 's varen fer simpáticos els modernistas, perque 's titulavan regeneradors de l' Art, destructors dels antics motllos rutinaris y de las prácticas rancias d' academias; mes al moviment expansiu d' una joventut entusiasta, va juntars-hi una bellugadissa desenfrenada d' una colla d' aprenents dolents, sense noció de dibuix, ni teorías artistícs, ni sentiment de la bellesa.

Una pila d' escolas s' agrupan baix aquet nom de modernisme: impresionistas, puntillistas, simbolistas, prerrafaelistas, etc., etc., y molts juntan p. e. 'l simbolisme en 'l fondo, 'l prerrafelista en 'l modo de ser tractat l' assumpto, l' impresionisme en la factura... no mes faltan bromuro potássic y antiespasmódics forts per l' espectador. Aixó de pintar figuras desdibuixadas amb una silueta negra de 3 ó 4 milimetres, paisatges fets am 5 ó 6 tacas grossas de colors, com 'ls trosos de fusta d' un parquet y d' escullir assumptos tant interessants com l' interior d' un colomá sense coloms, un quarto de mals endressos ó un safreig sense aygua, sembla enterament que 's prenguin al públich per sorts de la Loteria, vuy dir que se 'l rífn.

La llástima es qu' entre 'ls modernistas hi ha algú que val y per seguir la moda 's dedica á fer mamarratxos.

En fi, ja 'n parlarém en alguna altre ocasió, perque com 's fican per tot arreu aquets... *artistas* (no sé com calificar-los) prou donarán ocasió d' ocupar-me 'n.

R. S. y P.

LAS BARRAS DE SANC

Dins son palau de Valldaura
trist está Jofre 'l Pelós

mirant son escut que penja
d' un feix de llanses y estoecs.

Els cavallers ja li diuen:

—De que esteu tan neguitós?

—De veure ma adarga llisa
com un llibre sense mots.

—Llisa n' es la vostra adarga,
mes té 'l camps de plata y or.

—Be té 'l camp d' or y de plata,
mes es un camp sense flors.—

Mentres diu eixas paraulas
 una carta n'ha desclós;
 la lletra n'es del gran Carles,
 el segell d'emperador:
 «Els normans entren á Fransa,
 «ajudéume 'l meu nebot,
 «que si vos me dau ajuda
 «cada bras valdrá per dos.»
 Quant las lletras son llegidas,
 —Cavallers, anemi tots. —
 Ja s' cobreix de fina malla,
 ja s'en calça 'ls esparons,
 ja s'en volan cap á Fransa;
 bon camí que Deu 'ls dó.
 Quan el camí se 'ls acaba
 se 'ls comensa 'l treball fort.
 Carles Calvo està en batalla
 y 'ls normans li prenen lloc,
 com un mur de ferro verge
 avansant cap á mix jorn;
 rajan sanc destrals y llanses,
 las ballestas rajan foc.
 Á la primera envestida
 el mur de ferro se romp;
 els normans van de reculas
 per escapar de la mort.
 Á la segona embestida
 no se'n veyá cap en lloc.
 Els francesos se preguntan:
 ¿qui es aqueix batallador?
 —El compte de Barcelona,
 el compte Jofre 'l Pelós. —
 La darrera de las fletxes
 l'ha ferit aprop del cor.
 Ja l'entran á una tenda
 que prengué als normans traidors;
 el primer que l'hi visita
 n'és Carles emperador.
 Carles mira sas feridas,
 sas armes mira 'l Pelós,
 tot mirant les sevas armas
 sospirava de tristór.
 —No sospireu, el bon compte,
 mon metje arriba tantost.
 —De las nafras no m'en sento,
 sols me sento del honor,
 puix en el camp de la guerra
 per mon escut no hi ha flors.
 —Si 'l teu escut n'esta sense,
 ton pit n'está vermellós. —
 Posa 'ls dits en la ferida
 els passa pel escut d'or;
 Si 'l compte Jofre plorava,
 encara plora mes fort,
 mes sas llágrimas de pena
 ja son llágrimas de goig.
 —Gran mercés, el rey de Fransa,
 gran mercés, l'emperador.
 Si no puc tornar á véureus,
 Catalunya y Aragó,

est testament vos envio
 escrit ab sanc de mon cor,
 grabanlo en totas mas torras.
 brodaulo en tots mos penons,
 y portau las quatre barras
 á las quatre parts del mon. —
 Oh soca de nostres comptes
 Deu no 't vol arrancar, no;
 de las barras catalanas
 tu 'n serás el portador;
 grans provincias les esperan
 per grabarlas en son front,
 els espanyols en sas armas,
 els catalans en son cor.

JACINTO VEBDAGUER Pbre.

EL CÁLZER Y L' ARPA

Non sum dignus

De penyoras d'amor
 Jesús mil me n'ha dadas,
 me n'ha donadas mil,
 duas de sobiranas.
 M'ha dat un cálzer d'or
 y una arpa d'or y plata:
 un cálzer celestial
 per beure sanc sagrada,
 la del seu cor divi
 que pel costat li raja.
 Quan n'he begnda un glop
 me'n poso á tocar l'arpa,
 cantant á terra y cel
 l'amor que m'embriaga.
 Que sia tan felig;
 als homens ne 'ls agrada;
 m'han pres el cálzer d'or
 ahon ma set s'apaga,
 la set d'amor divi
 que abrusa la meva ánima.
 M'han pres el cálzer d'or
 y'm volen pendre l'arpa,
 ressó de las del cel
 que cada nit me parla;
 amor de mos quinze anys,
 de ma vellor companya,
 la esposa del cor meu,
 del esperit germana.
 Quedeuse l'cálzer d'or,
 pero dexeume l'arpa,
 dexémela tocar
 postrat als peus de l'ara,
 mentres begau el Vi
 de la sarment sagrada,
 voltats de llum y encens
 dels ángels en la taula.

JACINTO VERDAGUER.

LA QUESTIÓ DE MOSSEN CINTO

I

Després de tant temps que 'l gay poeta, es troba apenat am tants y tants impropèris y flajellat am tantas injusticias, els admiradors del sacerdot, els entusiastas del poeta, els vers amics del home, creyem que á horas d' are no saven ja que contèrtar-se ni á que atènr-se y arrimant-se tothom al esceptic «tant se val» deixan que 's maltracte y vitupere á l' arbre colossal del camp de nostre literatura, considerat per un conegut poeta com «un present fet per el cel á Catalunya en el preciós moment de son renaixement literari».

Tots hem mirat impassibles, com s' axefava y vituperava al geni que concebí «L' Atlántida» y en va sas elocuentíssimas ó inmortalis queixas que brollaren de son llibre «Flors del Calvari» y las cartas publicadas per Mossen Verdaguer, l' opinió publicada desbarieja y no sab a que atènr-se.

L' impresió sublim despertada, per la sortida de son darrer llibre immortal, está agonitzant y molts catalanistas y no catalanistas, acèptan l' especie denigrant, tirada á l' ayre per sos opressors, sobre 'l seny de Mossen Cinto; per altre part el fad de l' iufortuni, son perseguidor y á mes aquesta massa anónima, enterament anónima, que trevalla 'n las sombras de la calumnia pera esfullar els llors conquerits am sa ploma d' or, desviant la vritat y la llum, fa tot plegat que á nosaltres, admiradors entusiastas del poeta immortal se 'ns encomane la fredor que de dalt devalla.

Comprenem que la questió es verament espínosa y no deixém de veurer lo difícil de la lluyta contra la corrent, avuy que 'ls compromisos y conveniencias particulars han alçat un ver altar al deu diner, en aras de qui 's sacrifican tota mena de sentiments nobles y d' heroycas aspiracions.

Mes nosaltres, malahint l' esperit del present segle, devant l' injusticia y manifesta mala fé am que s' ha procedit am Mossen Cinto protestant de la incalificable conducta de sos adversaris, tractarem de despertar l' entusiasme que nasqué á la sortida de las «Flors del Calvari» y fer que 's dongue al poeta lo que 's de justicia li siga donat.

Desobehint la veu de Deu, que diu que 'l magisteri del sacerdot en la terra es més gran que 'l de la Verge 'n el cel, no han parat esment en omplenar de dicteris infamants y calumnias abrusadoras la honra d' un sacerdot exemplar quins escrits delatan un cor d' angel.

Per aixó escitém als companys de causa per que 'ns ajudin en tant honrosa tasca encar que 'n el trasdurs de la mateixa, s' hagi de fuetejar á entitats tant funestas com el marqués de Comi-

llas, que 'n aquest cas, com en molts altres, ha estat el bras armat per el malahit centralisme, pera ensorrar la columna mes ferma de nostre renaixement literari.

Si, no cab dubte, el centralisme ha vist am rabia sempre creixen el vol elevadíssim que va prenent nostre literatura y ha vist am mes recança, com el poble catalá despertat per l' entusiasme dels primers poetas, s' ha anat soplujant baix l' antiga gloriosa senyera de las cuatro barras. La por que no han lograt inspirar-li els partits politics mes imperants en Espanya, ho ha lograt aquest petit estol de catalans de cor y á ells ha dirigit sempre que ha pogut sas venenosas sagetas.

D' aixó en son proba las arbitrietats comesas am nostres dignes y decidits companys de causa «La Renaixensa» y «Lo Regionalista» que ja han estat victimas del furor del monstre centralista.

Las denuncias de que ultimament fou objecte l' *Orfeó catalá*, proban palpablement l' odi que 's sent contra tota entitat entusiasta de la gloria de nostra Patria.

Podém citar encare un' altre cas:

Després de reconstruida la Basilica de Ripoll anomenada la *Casa payral catalana*, quan son ilustre reconstructor, l' entusiasta Dr. Morgades se retirava á son palau de Vich á descansar de la tasca fatigosa que ja havia portat á cap, sorprenqué verament á sos incontables admiradors l' ordre vinguda de Madrid, qu' arrancava 'l Pastor d' entre nosaltres, allunyant-lo de l' aymada Patria Catalana.

Mes aleshores, el tir fou massa directe y es vegé sobradament l' astucia y mala fé dels nostres opressors.

Mossen Jacinto, ha estat una victima mes del centralisme, sas obras inmortalis no podian de menys de inspirar enveja á nostres enemics y el marqués de Comillas, fou com hem dit el bras qu' esculliren pera enfonsar la figura colossal de nostre poeta.

Y per' xó nosaltres, qu' encar que reconeguessim la culpabilitat de l' home y el pecat del sacerdot admirariem sempre la brillantor del geni, descubrint-nos al pronunciar el nom immortal de Mossen Verdaguer, demanem el concurs de tots els catalans de cor pera lograr, de qui correspongue lo que de dret li pertany y en hora malestruga li prengueren.

J. B. y S.

DESILUSIÓ

... sinó la del manicomi
que s' obra de bat á bat.

(Flors del Calvari)

Com rosa que floreix en la fanguera
alçant son calçer bell del llot qu' ofega

bessant sa essencia lluny, lluny, remontant-se
de la terra podrida.

Con un' au ressegada que las gebres
la forsa han mort de sas lleugeras alas
cantant am tendre veu all-adas vellas
que ningu escolta.

Com un sospir del cel, quina tonada
turbès l'estrépit y burgit que mouhen
am llurs festeigs de foc, de sofre y brasas.
negres dimonis.

Aixis el gay poeta brunçint l'arpa
en mitj de la mentida y del sarcasme
de nostre segle impur, respirant peste
la vida canta.

Au que refila 'n l'encimada branca
posadas de dolçor que 'ls cors no entenen...
el ser que vols renaixer, impossible
es ja cadavre.

Flor flayrant esclatada entre la brossa
del colos llac del mon, ¿perque 'l coll alças
si sa fangosa alé ta essencia mata
marcit ton calçer.

Angel hermós que portas el missatge
p' aconortar els cors, remonta enlayre
si no vols enrogir de las blasfemias
que l'home llança!

Tu vius per un engany, com la palmera
que del pais aymat l'han allunyada
y anyora l'ardent sol, en mitj las gebres
bay corsecant se!

El mon que no 't compren, diu de tos somnis
que son follias ¡en va vols que gosi
las dolçors de lo gran, de las bellesas
que tu tant aymas!

Que l'home te per cor, d'acer forjada
un' urna ferma que tant sols coveja
l'escepticisme dur, el fret sarcasme
mes miserable,

Tu parlas somiant goig y venturas
com somian els angels en la gloria
alli s'alava á Deu, açi sols regna
la vil materia.

No cantes á la Patria ¡no Poeta!...
Ton cantar si enardir fa 'l cor del joves
els pod portá á morir, mes no somi-his
p' ells jorns de gloria.

Que qui porta 'ls destins de mare Patria
am cor perjur, pervers, juga am sas vidas
com el mes vil jueu que trafiqueja
infam negoci.

No cantes á la Patria no Poeta!
¿Perque d'un passat gran fer-ne memoria
si ja no alena 'l cor per conquerine
vellas grandesas?

Veu els casals hont viu escrita en marbres
l'alçada colosal de son imperi

eu runas, profanats, que ningu atura
que á terra cayguin?

Doncs no cantes á Patria, que 's perdria
ta veu en la fredor del mort silenci
com el piuar d'aucell que 'n desert cerca
per fer niarada.

No cantes á la Fè del cel guspira
que alluma nostra ment, com far clarissim
mostrant-nos l'ansiat port de tonança
que 'l cor somia.

L'abisme crida, negra gola bada,
per hont l'home febrós, retut, devalla
obrint son blasfem llavi, fret, irònic
esceptic riure...

No cantes á la Fé, que si estudia
l'home de cor pervers, per fins indignes
podria fins tacar sa vesta santa
que 'ls angels besan.

No cantes á l'Amor! que ja es mentida...
¿no sents el fret dringar de l'or que conta
per vendre 'l nom d'espós, l'hereu infame?
¿sents l'or com dringa?

¿No veus del bras d'un vell lletj y decrepit
una jova donçella? ¡sols l'enllassa
am l'home que no vol, grapat de plata!...
Amor... ¡mentida!

Ja no es del cast Amor la pura flama
lo que al jovent convoya 'n las balladas...
¡es la febre lasciva que corseca
la bestia humana!

No cantes, enmudeix, ta fantasia
desperti de aquest somnis que tant ayma,
que el mon si are 't llegeix y s'entusiasma
y pod ser fins llegin-te riu y plora
t'escupirà á la cara am vil cinisme
com un ser desgraciat consideran-te
y esfullant tos llorers dara-'t per paga
de foll el tracte!

JOAN BARNEDA.

Figueras Maig 1897.

PLUMADA

Si han esqueixat ton cor crudels espinas
punjantas com l'acer,
no plores ¡oh poeta! canta, canta,
la Patria d'un bon temps.
Enjoya boy polsant, la grata lira,
els catalans terrers,
y canta sempre, canta poeta insigne,
la patria et veu l'alé.

¡Oh si!... que Catalunya no ho voldria
tenir fills bordissenas.

JOAN MALLOL.

A UN GENI DETRACTAT

Ja t' ho deya Jesus en la montanya
que la porta del Cel als rics se tanca...

No havias volgut creure al bon Jesus
i ja t' sab greu no haver lo un cop cregut!

Quan la Riquesa á son palau se 'n entra,
set companys la cortejan:
set pecats capitals... ¡bona comparsa
per el que vulga la consciencia elástica!

Y tu ¡oh, gran geni! qu' á trobar te 'n pujas
per marmoreos grahons
virtuts y benestar... ¡y l' or no 'ls junta!
si l' or que tan busquem tot ho corromp:
fins d' ell la caritat surt corrompuda.

Res estrany doncs que, d' aquell or al brill,
l' Enveja y la Cobdicia á un temps llensessin
contra tu llur veri...

¡rés estrany que febrils te persegueixin!

Sols á llurs plans d' infamia
mancava algún cor d' home per trinxera
d' hont desperar la verinosa fletxa...

Més ¡ah! l' Hipocressia, dins la trama,
ja 'n trobá á llur servey gent elevada.

¿Elevada? més baixa que la terra
ha quedat sota teu la gent aquella.

Denigrar... ¡aixó ray! no costa gaire
quan s' aparella am l' or tal fellonia.

¿Y comprar, quan se 'l troba, á un miserable?
¿Y de las grans esferas á las miseras
llensar un *tole, tole* que denigra?...

¡Mal llamp! ¡quina gentussa
tapa á voltas un' alta vestidura!

De tu cert lo que 's *calla*
y, com remor de fullaraca seca
moguda per el vent, la maldicencia
de boca en boca passa,

¿quin d' ells s' escau tan net, qu' am má lleugera,
puga enjegar-te la primera pedra?

¿Y com ser nets de cor
malvats infames qu' á vils fins d' intriga
en devallar no paran fins lo indigne
d' á un home am seny ferlo passar per boig?...

¡Enrera! ¡enrera, hipócrita nissaga!
¡jau en la fosca per oblit de tots!
que del geni esplendent, qu' us enlluherna,
la llum, que priva de que 'l món us veja,
de vostr' enveja 'l buf no apaga ¡nó!
já despit vostre bral-lará sa flama
per honra de las lletras,
per gloria del poeta
y orgull de nostra patria!

LL. C. M.

A MOSSÉN JACINTO VERDAGUER

Cantor eximi de la fé divina;
sublim poeta, honra de ta Patria;

sacerdot noble, que constant practicas
las lleys de Cristo;

no t' descoratjin els tormens que passas
per culpa d' alguns folls, corsecs d' enveja.
Encar que mes d' un d' ells, sotana porta
es un heretje.

Martir te volen fer, y ho consegueixen:
volguent ser bons cristians de tot 't priyan;
fins d' el conçol de demanar almonya
de casa en casa.

Pró aixó póc ha de ser; no transigeixis.
Segueix sent cóm avuy espill de 'ls angels;
qu' aquet Déu, que veneras y qu' estimas,
als bons no deixa.

Ell qu' als homes judica, per ma propia
castigará als qu' are 't persegueixen:
Y tú, per sos insults, rebrás en paga
mes digne premi.

ENRIC BOSCH Y VIOLA.

Jener 1898.

Noticias

Demanam el concurs de nostres companys de
causa quina veu siga mes autorisada que la nos-
tre, per ajudar-nos á portar á felis terme la
questió de Mossen Verdaguer.

Are que 'ls ánimos estan reposats, podem ve-
rament confessar que 's una ingratitud espantosa,
deixar abandonat al sublim poeta honra de nos-
tra terra.

En l' Hospital civil de Castelló d' Ampurias,
se reparteix á las familias pobres cada demati á
las onse 'l pa que 'ls hi ha robat la pluja malfac-
tora d' aquests días.

En l' Hospital-Duran igualment á la tarde se
repeteix acte tant meritori havent-se algun dia
arribat á repartir mes de 500 raccions.

Es verament llastimós l' estat de casi tots els
camins vehinals de nostre comarca.

¿No hi haurá ningú que s' interessi per son
arreglo?

Are que s' acosta la temporada de eleccions á
diputats y que 'ls Srs. aspirans es veuran preci-
ssats á recorre per els pobles, es podran con-
vencer de la necessitat d' un arreglo inaplassa-
ble.

Mes lo que dirán ells, lo que volem son vo-
ts... lo altre ja vindrá per *anyadidura*.

Continúa un temps primaveral. Els conreus
que no arrasá la pluja verdejan am tot l' esplendor
de son color esmeragdi.

Sembla que ja s' ha acabat l' hivern.

Assistirem á la sessió ultimament celebrada
per nostre ajuntament.

Observarem que 'l concejal Sr. Traver, que

havia estat objete de nostres censuras per esser un dels únics que usava la llengua oficial, al demanar la paraula ho feu en nostre gaya parla, per lo que al felicitar-lo senserament, li fem present que totes sas gestions, sens ell adonarse 'n foren esposadas am mes consisió y claretat que avants.

Fa ja algunas setmanas que demanem al Sr. Arcalde en nom del bon gust dels figuerencs fasse desapareixer aquellas *artísticas* caixas ollas vellas galledas etc., que com altres tans testos *adornan* la fatxada de nostre teatre.

¡Encare hi son Sr. Arcaldel

El dimars d' aquesta setmana una dona que per lo vist no li agrada el vi de setse vá moure un escándol fenomenal, en el carrer de la Presó, proferint tota classe de disbarats y dicteris, contra totes las personas que se esqueyan á passa per aquell lloc.

Al cap de dos horas mortals comparegué un senyor municipal... y encare gracias.

¡Qué no 'ls pagan, que no compleixin?

Sembla que s' ha prés am gran entussiasme l' idea de celebrar una assamblea inter-regionalista espanyola.

Que dirá «La Unión» ella que sosté que volem revivar els «odios regionales» Veu com l' esperit del catalanisme no es el qu' ella suposava.

Han visitat darrerament nostre redacció «El bajo Ampurdán» de San Feliu de Guixols, «El Estudiante» de Girona, «Lo Somatent» de Reus y «La veu del Montserrat»

Agrahim l' atenció y establím gustosos el cambi.

Ahir degué estrenar-se en el Teatre Pricipal de Barcelona «Lo Senyor secretari» original de nostre compatrici y conegut escriptor En Teodoro Baró.

Nostre particular amic y company en P. Suarez ha mudat son taller d' encuadernacion del carrer de Vilafant, al carrer de Sant Pau núm. 1.

Lo que participem á sos numerosos parroquians.

Teatre.—El Diumenge prop-passat se celebrá la vetllada musical en la que hi prengué part el tenor Josep Gomis. El programa anunciat ne surti verament mutilat á causa de no haver comparecut el baix Bacardí ni el Sr. Pissera. Quedaren solsament el Sr. Gomis qui escoltá repetits aplausos y la banda militar dirigida magistralment per el Sr. Lodeiro.

El públic escoltá d' un principi atentament al Sr. Gomis fent-li repetir diferentas vegadas al-

gunas de las sevas pessas de repertori, mes atesa la poca varietat del programa, el públic començá á impacientar-se donant per resultat un escandol dels que tot sovint passen en nostre teatre á causa del mal estat del servey de vigilancia que deuria exercir-se.

Recomaném al Sr. Alcalde procuri que sos dependents sigan una mica mes celosos de l' ordre, ja que 'n els pisos del teatre sembla que tot-hom fa lo que li don la gana, cridant y esvalotant y convertint el temple de l' art en un mercat de peix.

Recomaném també al dignissim Sr. Gobernador de nostre castell procuri fer entendre als soldats que assisteixen á las funcions teatrals, que no 's troban en una *plaza de toros*, ja que per son comportament, sembla que sols estant acostumats á presenciar semblants espectacles.

Figueras.—Imp. de M. Alegret.

SECCIÓ D' ANUNCIS

SE NECESSITA UN APRENT

Darán rahó á casa 'n Frederic Lleys del carrer de Peralada y en la fusteria situada en la plassa del grá nova n.º 17.

LA CATALANA

FLECA, PASTELERÍA Y COMESTIBLES

DE

FRANCISCO PIJOAN

Carretera del Castell, núm. 13.—FIGUERAS

Establiment enterament nou en nostra ciutat, montat á l' altura dels millors en el ram.

¡Ja s' ha obert!!

CONSTRUCCIÓ

DE

GELS-RASOS DE GUIX

Especialitat en tota classe de trevalls de ciment d' adorno pera fatxadas.

JAUME GUIMERÀ

Carré de Vilafant, n.º, 22

FIGUERAS

ELABORACIÓ D' ESPECIALITATS FARMACÈUTICAS

Aixerop de rabe yodat, de Quina ferruginós, de Pepsina, d' Hemoglobina, de Fosfat de cals gelatinós, de Gibert (antisifilitich) ect., ect.

Magnesia doble efervescent, de segurs y pràctics resultats contra las enfermetats del estomac, irritacions, digestions difícils, ect., etc.

PRODUCTES QUIMICS PURS.

PREPARATS ANTISÉPTICS.

Articles d' ortopedia, Irrigadors, Peras de goma, Geringas, Suspensoris, Biberons, Venas, Tirallets, etc., etc.

Pastillas especials, contra tota classe de tos, per persistent que sigui.

PÍLDORAS ANTIBLENORRÁGICAS.

Remey de maravillosos resultats contra la blenorragia, deuen usarse acompanyadas de la Inyecció antiblenorrágica, de promptes y segurs efectes.

Gran pulcritut, perfecció y economia en la confecció de receptas.

Tricofero Moncanut, per facilitar la rápida crecscuda del cabell.

Tint pera 'l cabell, gran preparació pera tenyirse 'ls cabells, de resultats sorprendents.

Licor de Brea concentrat.—Magnífica preparació d' efectes indiscutibles.

FARMACIA CENTRAL DE J. MONCANUT
Carré de la Presó, núm. 9, cantonada
al carré del Forn,
FIGUERAS

Fabricació catalana de cervesas

DE

E. COMAS Y COMPANYÍA

(Societat en Comandita.)

BARCELONA

Unic representant y depositari en la provincia:

PERE CAMPS Y PINTO
San Pau, 108, FIGUERAS.

P. SUÁREZ

Sant Pau, 1,--FIGUERAS

Nou taller d' encuadernacions

MONTAT AMB ELS ADELANTOS DE LA ÉPOCA

A preus relativament módics s' encuaderna en **pergamí, pasta y tela** y per els sistemas **espanyol, francés, inglés** y 'l cómodo **holandés**.

Especialitat en la encuadernació d' Ilustracions y Obras de Música.

Treball esmerat.

Suscripcions.

LA CATALANA

Societat de segurs contra incendis y explosions
ESTABLERTA Á BARCELONA,
carrer del Dormitori de Sant Francesch, número 5
edifici propietat de la Companyia.

GARANTÍAS

Capital social . . . VINT MILIONS

Primas y reservas. . . QUARANTA MILIONS

President del Consell d' Administració: DON CASIMIRO GIRONA, hisendat y comerciant.

Director Gerent: D. FERRAN de DELÁS, ex-diputat á córts, advocat y propietari.

DELEGACIÓ DEL DISTRICTE

DON SALVADOR BOSCH Y ROIG
(Perit-Professor Mercantil)

carrer de la Muralla núm. 7, pral.—FIGUERAS,

Consultas y peritacions mercantils y arreglos de llibres de comers.—Segurs contra incendis y explosions.—Segurs sobre la vida y rentas viticias.—Segurs agrícols d' accidents y per la mort del bestia.